

AUGUST TR. LAURIAN

Marți, 1 Iulie, s'a desvelit bustul eruditului istoric și marele naționalist. August Treboniu Laurian, ridicat în piața Lucaci, din inițiativa unui comitet de profesori ai liceului „Mateiu Basarab“.

August Laurian, face parte din acea legiune eroică de Români, cari încredințați de latinitatea originii și limbei noastre, și înarmați cu toate armele științei pentru a face dovada convingerei lor, au luptat o viață întrégă, atât pentru redășterea conștiinței naționale, cât și pentru a spulbera teoriile dușmanilor neamului nostru, cari ne contestați latinitatea.

Natural că, în ardorea și pasiunea lor, unii din acești eroici învățați au depășit marginele rigurose ale științei, alții au cădut în exagerări și au comis erori, pe care știința adevărată le-a relictat, dar cu toate acestea ei rămân mari, căci mari au fost ideile care i-a însușețit, generoșe mișcările sufletului lor, nobile și naționale actele lor.

Și dacă une-ori ei păcătuiau în potruva științei, și dacă une-ori exagerau, apoi nu o făceau din motive de a părea cu desăvârșire originale sau de a servi anumite cauze personale, ci împinși de dorul sacru de a-și servi nēmul și țara.

În fruntea acestora stă, August Treboriu Laurian, a cărei memorie a fost venerată în bustul desvilit în piața Lucaci.

Laurian s'a născut în Transilvania în 1810; și-a făcut studiile la Cluj și Viena. Venit în țară a fost numit profesor la liceul Sfintul Sava în 1844, a participat la revoluțiunea de la 1848 din Transilvania, a fost profesor la facultatea de litere din Capitală până la 1881 când a încetat din viață.

Operile lui principale sunt: *Privire asupra istoriei Românilor, în limba franceză și germană. Tentavem Criticem in originem derivationem et formam lingue romanicae. Istoria Românilor. Români și Monarchia Austriacă, în nemțesce. Geografia Țărilor Române.*

În colaborare cu profesorul Massim, scrises Dictionarul limbei române, operă care dovedesce o profundă erudiție, o nouă putere de muncă și în care se învederază calitățile și defectele curentului latinist ai cărui adepți, nemulțumiți, cu bogăția elementelor latine din limba română, voiau să latiniseze cu desăvârșire limba română.

Profesorii liceului «Matei Basarab» luând inițiativa ridicării acestui bust au făcut un act și de omeni de știință cari știu da prinosul de admirațiune înaintașilor lor, și de bun români.

Bustul e opera sculptorului Bălăcescu.

Y.